

**Verksamhetsberättelse
2022**

**KOMMUNAL UTVECKLING
JÖNKÖPINGS LÄN**

Dnr 2020/1867

Chef Kommunal utveckling Ola Götesson

Kommunal utveckling

Kommunal utveckling, Region Jönköpings län, Box 1024, 551 11 Jönköping

© Region Jönköpings län, www.rjl.se/kommunalutveckling

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
1.1 Viktiga händelser med koppling till våra 3 K - kostnadseffektivitet, kompetenshöjning och kvalitetshöjning	5
1.2 Medarbetare	9
1.3 Framtiden	9
2 Vår verksamhet ska leda till en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet för länets kommuner	13
2.1 Exempel på aktiviteter inom Kommunal utvecklings verksamhet som innebär en hög kostnadseffektivitet för länets kommuner	13
2.2 Kommunal utvecklings ekonomi är i balans	14
2.3 Kommunal utvecklings uppdrag/projekt leder till förväntad ekonomisk effekt	14
2.4 Ekonomisk redovisning	15
2.5 Ekonomisk analys	16
3 Vi har ett starkt och jämbördigt partnerskap med aktiva ägare	17
3.1 Samtliga kommuner har aktiva representanter i chefsnätverk/styrgrupper eller liknande	17
3.2 Kommunal utveckling stimulerar samverkan mellan länets kommuner	17
3.3 Kommunal utveckling underlättar samverkan med Region Jönköpings län	18
3.4 Kommunal utveckling underlättar samverkan med andra aktörer	18
3.5 Analys	18
4 I vår verksamhet är medborgarnas erfarenhet en viktig kunskapskälla	20
4.1 Kommunal utveckling bidrar till att synliggöra medborgarnas erfarenheter	20
4.2 Kommunal utveckling stödjer kommunerna i arbetet med att utveckla verksamheter med hänsyn till medborgarnas erfarenheter	20
4.3 Analys	20
5 Vår verksamhet kommer till reell nytta för användarna	22
5.1 Kommunal utveckling fungerar som ett stöd för utveckling av den egna verksamheten	22
5.2 Analys	22
6 Vi stärker och ökar kompetensen i länet	24
6.1 Årligen genomförs kurser efter behov och önskemål från verksamheterna samt chefsnätverk/styrgrupper eller liknande	25
6.2 Kommunal utveckling bidrar till ökad kompetens i länet	26
6.3 Kommunal utveckling bidrar till framtagande av relevanta stöd	26
6.4 Kommunal utveckling bidrar till implementering av aktuella stöd	26
6.5 Analys	26
7 Vi använder forskning för att utveckla och förbättra kommunernas verksamheter	28
7.1 Kommunal utveckling sprider kunskap om aktuell forskning	28
7.2 Kommunal utveckling stödjer kommunerna i att använda aktuell forskning för att utveckla och förbättra sina verksamheter	28
7.3 Analys	29

1 Inledning

Kommunal utveckling är kommunernas gemensamma utvecklingspartnerskap där länets tretton kommuner aktivt styr och driver utvecklingsarbetet genom aktiva chefsnätverk/styrgrupper eller liknande och till verksamheten utlånad personal.

Primärkommunalt samverkansorgan (PKS) definierar och fastställer vilka prioriterade områden man önskar samverka kring inom ramen för Kommunal utveckling. Syftet med samverkan är att åstadkomma en gemensam verksamhetsutveckling, en effektivare resursanvändning och högre kvalitet i de primärkommunala verksamheterna. Verksamheten finansieras dels genom grundfinansiering från kommunerna, dels genom externa medel såsom projektmedel och statliga satsningar.

Verksamhet för kommunernas forskning och utvecklingsverksamhet (FoU) bedrivs inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård, utbildning och fritid.

Utöver FoU-verksamhet bedrivs Miljösamverkan samt Kurs och konferens som länsgemensamma verksamheter inom Kommunal utveckling. Verksamheten ansvarar också för samordningen av Fjärrundervisning, det länsgemensamma Vård- och omsorgscolleget, verksamhetsförlagd utbildning VFU (VFU som ingår i sjuksköterske-, socionom- och arbetsterapeutprogrammet), Familjehemsresursen och Barnahus Jönköpings län.

Kommunal utvecklings vision

Tillsammans skapar vi hållbara kommuner för ökad livskvalitet

- Vi samordnar utbildning för ökad kompetens
- Vi utvecklar verksamheter med hjälp av forskning för att höja kvaliteten
- Vi samverkar för att vara kostnadseffektiva

Kommunal utveckling har sex strategiska mål

- Vår verksamhet ska leda till en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet för länets kommuner
- Vi har ett starkt och jämbördigt partnerskap med aktiva ägare
- I vår verksamhet är medborgarnas erfarenhet en viktig kunskapskälla
- Vår verksamhet kommer till reell nytta för användarna
- Vi stärker och ökar kompetensen i länet
- Vi använder forskning för att utveckla och förbättra kommunernas verksamheter

Vid önskemål om fördjupning i ett verksamhetsområde rekommenderas att ta del av det aktuella områdets verksamhetsberättelse. En verksamhetsberättelse tas årligen fram för respektive verksamhetsområde.

Agenda 2030 och de 17 globala målen

FN har antagit 17 globala utvecklingsmål, Agenda 2030, som syftar till att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld till år 2030. Sveriges kommuner och regioner har en viktig roll i arbetet för att nå målen.

Länets kommuner styr och driver utvecklingsarbetet inom Kommunal utveckling och verksamhetens aktiviteter genomförs utifrån kommunernas aktuella behov.

I Kommunal utvecklings verksamhetsplan, från och med 2021, synliggörs det vilka globala mål som verksamheten har koppling till. Det arbete som sker inom Kommunal utveckling är en del av kommunernas arbete och bidrar därmed till kommunernas arbete med att nå de 17 globala utvecklingsmålen.

Utvärdering av Kommunal utvecklings verksamhet

Inom Kommunal utvecklings verksamhet finns en rad olika nätverk och styrgrupper. Varje år görs en kort avstämning med deltagare kring nyttan och upplevelsen av verksamheten (nedan kallad årlig utvärderingsenkät). Verksamheten utgår ifrån de aktiviteter som finns i antagen verksamhetsplan och/eller beslutad uppdragsbeskrivning för aktuellt område. Resultaten är mätbara och används i det interna förbättringsarbetet, men också som underlag för redovisning till våra uppdragsgivare och ägare: länets kommuner. Denna årliga avstämning har genomförts sedan 2017.

Totalt har cirka 200 deltagare från 18 olika chefsnätverk, styrgrupper eller liknande besvarat den årliga utvärderingsenkäten avseende aktuellt verksamhetsår.

Alla nätverk har inte svarat på alla frågor med anledning av att de har olika uppdrag, vilket medför att antalet inkomna svar per fråga kan variera något. Deltagarna har fått besvara frågor på en skala 1-6 avseende hur de värderar sin upplevelse av Kommunal utvecklings verksamhet, där 1-2 = missnöjd, 3-4 = nöjd och 5-6 = mycket nöjd. Resultatet visar hur stor andel som är mycket nöjda, vilket omfattar de som angett värdet 5 eller 6 i utvärderingen. ”Vet ej” svaren är ett icke-svar som inte är medräknade när resultatet för andelen mycket nöjda har beräknats fram, med syfte att de svaren inte ska påverka resultatet negativt.

En del mätetal har ett önskat målvärde medan andra mätetal saknar ett målvärde med anledning av att det enbart är intressant att följa resultatet över tid och att föra ett resonemang kring vad resultatet kan bero på. För de mätetal där ett målvärde inte är relevant eller av intresse finns det heller inte något angivet målvärde i verksamhetsberättelsen.

1.1 Viktiga händelser med koppling till våra 3 K - kostnadseffektivitet, kompetenshöjning och kvalitetshöjning

Det finns i dagsläget en stor utmaning för länets kommuner som har en ansträngd ekonomisk situation och ett stort behov av kompetensförsörjning, det vill säga relevanta och effektiva kompetensutvecklingsinsatser för sina medarbetare. Genom samverkan kan länets kommuner stärka varandra, få stöd till sin lokala arena och få en effektivare resursanvändning. PKS och länets kommundirektörer har den 10 juni 2019, av ovanstående anledning, valt att prioritera följande fokusområden för Kommunal utvecklings verksamhet:

1. Ekonomisk effektivitet
2. Kompetensförsörjningen i en utökad arbetsmarknadsregion
3. Smarta/nya arbetsätt och strukturer för att klara välfärdsutmaningen, till exempel genom teknikutveckling/digitalisering

Det är av stor vikt att verksamhetens aktiviteter leder till följande effekter för länets kommuner; kostnadseffektivitet, kompetenshöjning och/eller kvalitetshöjning (våra 3 K). Under aktuell period har bland annat följande aktiviteter genomförts med koppling till våra 3 K;

Social välfärd och hälso- och sjukvård

Kostnadseffektivitet

- Styrgruppen arbetat med arbetsformer, fokusområden och aktivt ägarskap, beslutsflöde, styra med länsuppdrag och gemensamma projekt.
- Identifiera gemensamma behov genom kunskapsstyrningsmodellen.
- Förflyttning från personalintensiva individbaserade insatser till mer generellt riktade insatser med lägre personalintensitet som uppbyggnaden av Recovery College.
- Fem kommuner gett gemensamt uppdrag att kartlägg våldsutsattas och medföljande barns behov, samt utbudet av matchande skyddade boenden.
- Samarbete i digitaliseringsfrågor gällande val och utvärdering av tjänster och produkter inom välfärdsteknik såväl som stöd i upphandlingar och leverantörskontakter.
- Samverkan med Teknikcollege kring utskick till länets målsmän för elever i årkurs 9 i samband med deras gymnasieval.
- Gemensamma kommunikationssatsningar och koncept för arbete med rekrytering av familjehem.

Kompetenshöjning

- Medverkan i verksamhetsnära forskningsprojekt, höjer kompetens om vetenskaplig metodik och kunskapsframtagande genom forskning.
- Kompetensutvecklingsarrangemang såsom ex Kompetensprogrammet barn och unga, Utbildning i hedersrelaterat våld och förtryck riktat till länets skolpersonal och personal i socialtjänsten, framtagande, uppdatering och implementering av vård- och insatsprogram.
- Kompetensutvecklingsinventering inom de olika delområdena. Samverkan med Hälsohögskolan om framtidens utbildningar för att möta framtidens behov av insatser, omsorg och vård.
- Modell för arbetstygdsräkning i Myndighetschefsnätverket.
- Handledarutbildningen är nationell och likvärdig inom hela Vård- och omsorgscollege. Under 2022 har handledarutbildningar genomförts.
- Vård- och omsorgscollege Jönköpings läns nätverk med certifierade utbildare har samverkat tillsammans med arbetsgivarna kring planering av Äldreomsorgslyftet.
- Lärare från vuxenutbildning har genomfört utbildning till språkbudsutbildare enligt nationella Vård- och omsorgscolleges koncept.

Kvalitetshöjning

- Genomfört läns-gemensamt kartläggningsuppdrag Bemanning i bostäder funktionshinderomsorgen.
- Läns-gemensamt utvecklingsarbete för bättre anpassad kommunal socialtjänst för målgruppen unga och unga vuxna 13-29 år med missbruk och beroende.
- Att genom samordning över länet skapa en likvärdighet och ett bra partnerskap med regionen.
- Införande av Peer support som en ny yrkesroll.
- Universellt föräldrastöd på familjecentralerna.
- Arbete mellankommunalt samt tillsammans med regionen utifrån målbild Nära vård.
- Samverkansavtal Familjehemsresursen
- Ett samarbete med ATV (alternativ till våld) påbörjades under våren 2022.
- Under 2022 har ett nytt metod- och kvalitetsstöd till kommunernas arbete med Supported Employment och Individual Placement and support (SE/IPS) startats.

- Juli 2022 omcertifierades Vård- och omsorgscollege Jönköpings län, enligt nationella kvalitetskriterier. Certifieringen gäller till och med 2027.

Utbildning

Kostnadseffektivitet

- Länsövergripande fortbildning för länets utvecklingsledare har anordnats vid flertal tillfällen under året vilket bidrar till ekonomiska vinster och effektivitet när det kan samordnas för länets alla kommuner istället för att varje enskild kommun ordnar fortbildning på egen hand.
- Rektorsakademin 1.0 samt 2.0 är en samordnad kompetenshöjningsinsats som erbjuds länets rektorer vilket leder till kostnadseffektivitet för alla kommuner i länet (samordning av inbjudna föreläsare inom aktuell forskning samt Skolverket finansierar hela projektet under 2022).

Kompetenshöjning (samt förbättrad kvalitet)

- Vid nätverksträffar med länets utvecklingschefer har fortbildning inom tillitsbaserat ledarskap anordnats som en kompetenshöjningsinsats. Flera möten samordnas mellan länets elevhälsochefer och regionen i gemensamma frågor vilket bidrar till efterfrågad kompetenshöjning.
- Kommunal utveckling tillhandahåller forum och arenor för länsövergripande nätverk i kompetenshöjande delsyfte;
- Skolchefsnätverk (har under 2022 beslutats att del av mötestid ska beredas tillsammans med Högskolan för lärande och kommunikation som en kompetenshöjande insats för skolcheferna).
- Elevhälsochefsnätverk.
- Utvecklingsledarnätverk.
- Enhetschefer/samordnare för modersmål.
- Rektorsakademin.
- Stöd för uppstart/utökning/förbättring av fjärrundervisning.
- Omvärldsbevakning (vi sprider aktuell forskning inom skola).
- Språklustnätverk (läsfrämjande arbete riktat mot föräldrar, tillsammans med ex bibliotekarier).
- Samordning av fortbildning (inom respektive nätverk).
- Verksamhetsförlagd utbildning (kommunerna samverkar med lärarutbildningarna).
- Arbete inom ramen för ledningssystem för samverkan (ReKo, strategigrupp barn- och unga, arbetsgrupp barn och unga).
- Systematiskt kvalitetsarbete (verksamhetsplaner med mål och aktiviteter i nätverken).
- Stipendieutdelning.
- Samverkan med region (folkhälsa), länsstyrelsen och ev. andra aktörer (t.ex. webbstödd skolsköterskor).
- Praktisknära forskning, skola på vetenskaplig grund (i samverkan med lärosäten).
- Samverkan kring digitaliseringsfrågor.
- Bästa platsen (forum för att testa och sprida utvecklingsarbeten tvärprofessionellt).
- Förbättringsarbete utbildningsansvar placerade barn (uppdrag strategigrupp barn och unga).
- Uppföljning tidigt samordnade insatser (uppdrag strategigrupp barn och unga).

Fritid

Kostnadseffektivitet

- Flera av länets kommuner har under året deltagit i olika digitala utbildningar som hållits för de olika nätverken inom fritid. Inom bad och öppen fritids- och ungdomsverksamhet har även medarbetare, badmästare och fritidsledare, deltagit i digitala utbildningar. Uppslutningen har varit stor. Temat har varit EGL (Europeiska riktlinjer för öppen fritids- och ungdomsverksamhet) inom öppen fritidsverksamhet, Arbetsmiljö och konflikthantering inom bad och idrottsanläggning.
- Ett antal praktiska utbildningar inom bad (vattengymnastik, babysim och gyminstruktör) har genomförts internt i länet istället för att medarbetare har åkt iväg på ett antal olika utbildningar runt om i landet.

Kompetenshöjning

- Samhällets explosion av digital utveckling med anledning av pandemin har bidragit till stor digital kompetenshöjning inom hela sektorn. Samtliga nätverk (fem) har haft bra digitala nätverksträffar samt ett antal digitala utbildningar även för medarbetare under hela 2022. Den digitala IT mognaden har höjts markant bland både chefer och medarbetare. Många nätverksträffar har haft digitala inslag från olika kunskapsfält systematiskt, främst inom nätverket för idrottsanläggningar och förening, vilket varit mer kunskapseffektivt än tidigare år. Temat har varit: energieffektivisering i hallar, utveckling av cykelleder- och pumptracks, samverkan kring isytor och kunskap om gräs- samt konstgräsytor.
- Även inom verksamheterna har det ställts om från aktiviteter på plats till digitala verksamheter. Den öppna verksamheten erbjuder nu runt om i länet ett antal olika digitala aktiviteter, verksamheter och kontakter med barn och unga då fritidsledare i länet har utvecklat dels sin egna digitala förmåga men även hjälpt barn och unga att hitta till dessa nya forum. Genom detta arbetssätt har flera verksamheter nått ut till helt nya målgrupper bland barn och unga i kommunerna.

Kvalitetshöjning

- Den årliga kvalitetssäkringen inom öppen fritids- och ungdomsverksamhet har genomförts till stor del enligt plan. Det går att se att under 2022 har en större andel av fritidsgårdarna i länet flickor i sina verksamheter än 2021. Det visade sig också att den strukturerade samverkan aktörer emellan ökade mellan 2022 och 2021.
- Sektorn har stärkts genom att fritidschefer har blivit en del av det regionala ledningssystem inom strategigrupp barn och unga.

Miljösamverkan

Under året genomfördes tillsynsprojekt och handläggarstöd som beslutats i verksamhetsplanen. Projektgruppen för att ta fram handläggarstödet om skönhetsingrepp kunde inte tillsättas varpå aktiviteten flyttades till 2023. 17 inspektörer från länets kommuner och från länsstyrelsen deltog i de 3 projektgrupperna som var igång under året.

1.2 Medarbetare

Medarbetare tillhörande Kommunal utveckling består av tillsvidareanställd personal, personal med tidsbegränsad anställning (projekt) och inlånad personal från primärkommunerna och regionkommunen. Inlånad personal från primärkommunerna finansieras, i likhet med andra externa resurspersoner, i huvudsak via tjänsteköp eller visstidsanställning. Inlånad personal bidrar till att kommunernas behov och önskemål står i fokus för verksamheten. Samtidigt ger det förutsättningar för en högre kompetens i kommunerna när personalen återvänder till berörd kommun.

Antalet årsarbetare uppgår under tertial 3 2022 till 48,7, vilket är en ökning med 0,35 jämfört med 2021.

Finansiering av medarbetare

Av verksamhetens 48,7 årsarbetare finansieras 27 via kommunernas grundfinansiering, medlemsavgift eller enligt särskilda avtal, 21,7 årsarbetare finansieras via externa medel.

1.3 Framtiden

Social välfärd och hälso- och sjukvård

Utifrån de 6 övergripande målen har styrgruppen/socialchefsnätverket prioriterat följande fokusområden för partnerskapet, som även ska genomsyra delområdenas prioriteringar och i tillsättande av uppdrag och projekt:

- Personal- och kompetensförsörjning: Demografisk utveckling innebär utmaningar att bemanna och säkerställa kompetens inom socialtjänsten.
- God och nära vård: Omställningen påverkar kommunernas uppdrag och innebär både utmaningar och möjligheter.
- Nya arbetssätt: att i samverkan mellan kommunerna, pröva och utvärdera nya arbetssätt för en bedömning om möjligheter för implementering i respektive kommun.

Under 2023 fortsätter arbetet att vidareutveckla introduktion för nya medlemmar i styrgrupper/socialchefsnätverk och årshjul och mötesformer för socialchefsnätverket. Socialchefskonferenserna ska innehålla erfarenhetsutbyte och tydliga underlag för spridning av material på hemmaplan inför och efter socialchefskonferenser. Arbetsformerna på Kommunal utveckling ska underlätta den mellankommunala samverkan, samt samverkan mellan förvaltningar inom den enskilda kommunen. Området Social välfärd och hälso- och sjukvård kommer arbeta vidare med olika insatser inom de övergripande fokusområdena och inriktningen utifrån övergripande mål. Kommunal utveckling fyller fyra funktioner: samverkan mellan länets kommuner, samverkan mellan region och kommuner, nationellsamverkansytta såsom Regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS), samt ansvar för driftverksamheternas (Barnahus, Familjehemsresursen, Vård- och omsorgs-college och verksamhetsförlagd utbildning, VFU) samordning.

Arbetet sker genom fortsatt utveckling av modell för kunskapsstyrning för en mer kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv socialtjänst av hög kvalitet. Medverkan i utvecklandet av nationella yrkesresor inom socialtjänsten. Arbete med modellens implementering regionalt, och i samverkan och samordning med styrlogiken inom hälso- och sjukvårdens kunskapsstyrning.

Betänkande av utredningen Sammanhållen kunskapsstyrning lyfter fram RSS roll att samordna och skapa forum för mellankommunal samverkan och behovet av stöd till förutsättningar att arbeta kunskapsbaserat på lokal nivå. Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter (SOU 2020:36). Under 2024-25 fortsatt implementering av styrmodell med uppdrag och projekt. Vidare arbete utifrån utredningar, varav kan nämnas Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47), Remiss Översyn av insatser enligt LSS (SOU 2018:88), Stärkt rätt till personlig assistans (SOU 2021:37), Huvudmannautredningen för personlig assistans, Samsjuklighetsutredningen (S2020:08) samt God och nära vård - En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem (SOU 2020:19), Börja med barnen! Följa upp hälsa och dela information för en god och nära vård (SOU 2021:78), Nästa steg Ökad kvalitet och jämlikhet i vård och omsorg för äldre personer (SOU 2022:41).

Inom Barnahus arbeta med "Efter barnförhöret", kommunbesök, rekrytering av personal och finna ändamålsenliga lokaler. Inom Familjehemsresursen fortsatt arbete för effektivare rekrytering, grundutbildning och fortbildning till familjehem samt höjd kvalitet och ökad tillgången till familjehem till både barn och ungdomar. Detta genom kartläggning, kommunikationsinsatser och kompetensutvecklingsinsatser.

Utbildning

Styrgruppen för Utbildning fortsätter med samma prioriterade utvecklingsområden som innevarande år:

- Förbättrad kvalitet
- Utvecklat ledarskap
- Stärkt kompetens

Arbetet med kompetensutveckling för länets rektorer fortsätter under namnet Rektorsakademin i Jönköpings län. Syftet är att kompetensutveckla rektorer och att länet ska ses som en attraktiv arbetsplats att stanna kvar och arbeta i. Målet är att kompetensutvecklingen ska leda till skickligare ledare som skapar ännu bättre utbildning och en ökad måluppfyllelse för länets elever. Satsningen bidrar till kostnadseffektivitet genom att kompetensutvecklingen samordnas i länet. Rektorsakademin anordnas av skolcheferna i Jönköpings län. Satsningen görs i samarbete med Högskolan för lärande och kommunikation i Jönköping (HLK). En breddning av Rektorsakademin har beslutats av skolcheferna och utformas som Rektorsakademin 2.0 med syfte att vidmakthålla det nätverk för de rektorer som gått Rektorsakademin samt för att främja kollegiala samarbeten och fortsatta kompetensutveckling för länets rektorer.

Under 2023 kommer ett nytt partnerskapsavtal arbetas fram för förslag och med den kopplad verksamhetsplan för 2024-2026. Arbetet med verksamhetsplan kommer beredas inför varje skolchefsmöte och tidsplan för arbetet beslutas vid skolchefsmötet i februari 2023.

Samordning av fortbildning/kompetensutveckling kommer fortsätta efter kommunernas behov. Syftet är kompetenshöjning och kostnadseffektivitet. Det kommer att fortsätta att var fokus på skolchefernas ledarskap genom kompetensutveckling från olika aktörer. Syftet är kompetenshöjning.

Partnerskap Utbildning fortsätter att samordna fjärrundervisning i modersmål och studiehandledning. De kommuner som har behov av samordning erbjuds det stödet oavsett om det handlar om att starta upp eller vidareutveckla.

Inom partnerskap Utbildning är följande nätverk aktiva och koordineras inom ramen för partnerskapet; skolchefer, elevhälsochefer, utvecklingschefer/ledare för förskola/skola samt flerspråkighet.

Miljösamverkan

Tillsynsprojekt

- Avfall (någon tillsyn kopplad till Nationella tillsynsstreptagen)
- Vårdlokaler

Handläggarsöd

- Avfall som blir produkt
- Skönhetsingrepp

Utbildningar

- Avfall farliga egenskaper
- Utbildning för nya miljönämndspolitiker

Handläggarsöffar

- Miljö- och hälsoskyddsinspektörer
- Avlopp
- Lantbruk
- Hälsoskydd
- Presidier

Övriga träffar

- Information om miljösamverkan för nya inspektörer
- Nyckeltals- och behovsutredningsdag för chefer
- Kontaktpersonsdag

Fritid

Relevanta strategier och aktiviteter utifrån Agenda 2030 och Barnkonventionen kommer att vara vägledande för arbetet genomgående inom Fritid.

Inom Fritid planeras följande nätverk vara aktiva i regionen och koordineras av ansvarig utvecklingsledare: förvaltningschefer (fritid), enhetschefer för öppen fritids- och ungdomsverksamhet, enhetschefer bad, enhetschefer idrottsanläggningar, uppdrag friluftsliv, samt föreningsutvecklare för förening och parasport. Nätverksträffar kommer till viss del ske digitalt i syfte att komplettera de fysiska träffarna för att uppnå både kostnadseffektivitet och kvalitetshöjning.

Kompetensförkovring och erfarenhetsutbyte för medarbetare, chefer och politiker är årligen återkommande med relevanta och behovsanpassade teman inom fältet. Insatser grundar sig i resultat från föregående års olika undersökningar och utvärdering i syfte att skapa lyhördhet från ledning och medarbetare inom sektorn i regionen.

Nätverket för regionens fritidschefer kommer under 2023 att utvärdera och analysera året som medverkande aktör i det regionala ledningssystemet för strategigrupp missbruk/psykiatri och äldre i syfte att fortsätta som aktiv aktör eller inte. Inom strategigrupp barn och unga fortsätter Fritid bland annat att stimulera frågan om Allaktivitetshus i regionens kommuner där behov och möjlighet finns lokalt. Fritid kommer utöka sin medverkan inom ramen för ”Bästa platsen att bo, leva och växa upp på” under 2023 från olika kommuner. Resultatet från Region Jönköpings läns Folkhälsoenkät Ung kommer hanteras ur ett fritidsperspektiv. Medverkan fortsätter i den gemensamma styrgruppen för Hälsocenter tillsammans med ansvarig folkhälsochef, chef för regionens vårdcentraler och Värnamo kommun.

Inom öppen fritids- och ungdomsverksamhet kommer det gemensamma regionala kvalitetsarbetet att fortsätta implementeras och utvecklas i samklang med de Europeiska principerna och riktlinjerna för lokal öppen fritids- och ungdomsverksamhet (Chartern).

Inom bad- och idrottsanläggning kommer de medarbetare som har ett samordningsansvar att erbjudas en utbildning i att ”leda ett arbete på sin arbetsplats utan att vara chef”.

Det regionala gemensamma strategiska arbetet för utveckling av frågor som rör friluftsliv utökas till att omfatta en deltidstjänst i syfte att stärka frågan i länet. Samverkan med Regional utveckling, Smålands turism, Regionens folkhälsoavdelning och Länsstyrelsen förstärks därmed.

Fritid har ambitionen att öka spridningen av framtagen och relevant forskning för sektorn. Samarbetet fortsätter med Jönköping University (JU) men utökas till bredare ingångar genom samverkan med fler universitet i landet. Linnéuniversitetet och Malmö universitet är två lärosäten som planeras bli närmare samarbetspartners inom ramen av öppen fritids- och ungdomsverksamhet.

I samförstånd med ansvariga nämndpresidier och förvaltningschefer för sektorn utreds frågan om en regional plan för rörelse tillsammans med regional utveckling, regionens folkhälsoavdelning och RF-SISU Småland kan komma att bli aktuell att ta fram. Riksidrottsförbundets strategi 2025 förhåller sig Fritid till där relevans finns.

Samverkan sker mellan Fritid och relevanta aktörer för sektorn såsom Svenskt friluftsliv, RF-SISU Småland, Region Jönköpings läns Folkhälsoavdelning och Regional utveckling, Länsstyrelsen, SKR (Sveriges Kommuner och Regioner, MUCF (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor), och olika idrottsförbund ska stärkas och utvecklas i syfte att öka kvaliteten i länet för frågorna.

Kurs och konferens

Målet är att fortsätta arbeta med att samordna kurser och konferenser för länets 13 kommuner. Syftet är att, till lägsta möjliga pris, ge medarbetarna och verksamheterna forum för utveckling men även samverkan över kommungränserna. Att kurserna är aktuella för verksamheterna, antingen idag eller i framtiden, är det som Kommunal utvecklings kurs och konferensverksamhet strävar efter. Därför är arbetet tillsammans med de olika chefsnätverken i länet en viktig pusselbit i planerandet.

2 Vår verksamhet ska leda till en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet för länets kommuner

Länets kommuner finansierar Kommunal utvecklings basverksamhet genom en årlig medlemsavgift samt årlig avgift för respektive partnerskap; Social välfärd och hälso- och sjukvård, Utbildning, Fritid samt Miljösamverkan Jönköpings län. Barnahus Jönköpings län och Familjehemsresursen finansieras också via en årlig avgift. Kurs och konferens finansieras via avgifter utifrån självkostnadsprincipen. Kommunal utveckling arbetar aktivt med att bevaka statsbidragsmöjligheter samt att finna och söka externa finansieringsmöjligheter utöver de medel som kommunerna i länet finansierar.

Flera av de ansökningar om finansiering som skrivs formuleras i samverkan med en eller flera andra aktörer, vilket innebär att om ansökan beviljas så kommer det att genomföras i samverkan med annan aktör och det sökta beloppet kommer inte enbart Kommunal utveckling till del.

Kommunal utvecklings definition av kostnadseffektivitet (antagen av PKS den 2 april 2020):

Inom Kommunal utveckling ska vi vara effektiva och ändamålsenliga.

- Med effektivitet avses förhållandet mellan de resurser som används och det förväntade resultatet.
- Med ändamålsenlig avses hur väl ett mål och förväntat resultat uppnås.

Detta innebär att verksamhetens uppdrag/projekt ska uppfylla uppsatta mål och genomföras inom ramen för fastställd budget. Allt vi gör bör ha en koppling till ett eller flera av våra 3 K.

2.1 Exempel på aktiviteter inom Kommunal utvecklings verksamhet som innebär en hög kostnadseffektivitet för länets kommuner

Social välfärd och hälso- och sjukvård

Under 2022 har en "kompetensresurs" startats inom området unga och unga vuxna och missbruk. Det mest framträdande exemplet på kostnadseffektivitet i länet är anordnandet av gemensamma utbildningar. Under 2022 så har myndighetsidan genomfört en utbildning i Klarspråk och en serie grundutbildning i LSS juridiken.

Barnahus är en driftverksamhet som bygger på att aktörerna runt ett våldsutsatt barn ska samlas runt barnet och bedriva delar av sina utredningar samlat vid samma tidpunkt och i samverkan med varandra.

Familjehemsresursens länsgemensamma funktion inbegriper både ett årligt besök i alla kommuner och hög tillgänglighet digitalt både via funktionsbrevlåda, e-post och servicetelefon samt digitala samverkans- och uppföljningsmöten med varje kommun minst 1-2 gånger/ år.

2.2 Kommunal utvecklings ekonomi är i balans.

Mätetal	Målvärde	Resultat	Beskrivning av resultat
● Finansiellt resultat (organisation).	0 kr	793 713kr	Kommunal utvecklings ej projektfinansierade verksamhet visar ett överskott på 793 tkr för 2022 varav kurs och konferens har ett underskott på 428 tkr och lednings stab ett överskott 1 222 tkr.

2.3 Kommunal utvecklings uppdrag/projekt leder till förväntad ekonomisk effekt.

Med ekonomisk effekt avses förhållandet mellan de resurser som används och det förväntade resultatet. Med förväntad ekonomisk effekt avses att uppdrag/projekt/aktiviteter genomförs inom ramen för fastställd budget och uppfyller uppsatta mål, det vill säga att resultaten av genomförda uppdrag/projekt/aktiviteter står minst i relation till kommunens ekonomiska insats.

Mätetal	Målvärde	Resultat	Beskrivning av resultat
■ Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till förväntad ekonomisk effekt i den egna verksamheten.		34 %	Resultat har förbättrats något med föregående år. Notera att endast förvaltningschefsnätverk eller motsvarande svarar på denna fråga.

2.4 Ekonomisk redovisning

Kommunal Utveckling 2022-12-31

redovisning i tkr

Kommunal utveckling 2021-12-31	Ingående medel 2022	Erhållna medel 2022	Disponibla medel 2022	Budget förbrukning 2022	Utfall förbrukning 2021-12-31	Utbetalt till länets kommuner	Kvarvarande medel 2022-12-31	Varav kvarvarande statliga medel	
Social Välfärd och Hälsa sjukvård	64 377	34 274	98 651	38 630	33 569	4 185	60 897	49 843	
Förstärkt samverkan ***	24 484	8 337	32 821		847		31 974	31 974	
Nära vård	56 688	38 462	95 150	6 600	4 877	24 985	65 288	65 288	
Miljösamverkan	72	1 094	1 166	1 092	1 157		9		
Utbildning	4 534	3 621	8 155	3 629	2 584		5 571		
Fritid	470	1 762	2 232	1 660	1 668		564		
Kurs o konferens*		1 876	1 876	1 500	2 305				-429
Ledning o stab **)	0	9 333	6 893	7 650	7 253				1 222
Härav Ledn/stab finansierat från områdena ovan	0	-5 583	-5 583	-3 911	-1 222				
	150 625	93 176	241 361	56 850	53 038		164 303	147 105	793
Överskott från tidigare år									
Ackumulerat överskott 2022-12-31									271

Kommentarer till disponibla och kvarvarande medel 2022

* Kurs och Konferens

Deltagaravgifter finansierar verksamheten.

**

Ledning och stab

Kostnaderna för ledning och stab täcks inte helt av medlemsavgiften och finansiering sker från övriga områden inom Kommunal utveckling.

Förstärkt samverkan

Det riktade statliga bidraget riktad till förstärkt samverkan delas med Region Jönköpings län.

2.5 Ekonomisk analys

Under 2022 har totalt 67,2 miljoner kronor statliga medel rekvirerats för insatser inom områdena barn och unga (10,6 miljoner), psykiatri (9,7 miljoner), investering för Goda förutsättningar för vårdens medarbetare - Nära vård (38,5 miljoner) samt 8,3 miljoner kronor riktade till Förstärkt samverkan.

Nationella stimulansmedel för satsningen Goda och nära vård avsätts under projektiden 2020-04-01 - 2023-12-31 och kvarvarande medel uppgår till 65,2 miljoner. Under året har 24,9 miljoner kronor varav avsatts via Regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS) till kommunerna under 2022. Beslut har tagits om att avsätta ytterligare 43,3 milj. till länets kommuner. Stimulansmedlen får användas till att stärka nya redan pågående satsningar eller bibehålla effekter av redan gjorda satsningar. Satsningen bygger på tidigare överenskommelser och arbetet samordnas med Vård- och omsorgscollege. Regeringsuppdraget beskriver följande tre områden: en ändamålsenlig kompetensförsörjning för en omställning till nära vård, utveckla förutsättningarna för arbetsplatsen, utveckla vårdens framtida medarbetare.

De disponibla medlen har sedan årets början ökat med 8,6 milj. kronor. De ökade statliga satsningarna medför att statens andel av Kommunal utvecklings disponibla medel ökar från 82 % tertial 3 2021 till 87 % tertial 3 2022.

Bokslut 2021 finansierade länets kommuner 45 % av Kommunal utvecklings verksamhet. Vid bokslut 2022 är kommunernas finansieringsgrad 45 % d.v.s. oförändrad.

3 Vi har ett starkt och jämbördigt partnerskap med aktiva ägare

Kommunal utveckling är kommunernas gemensamma utvecklingspartnerskap där länets tretton kommuner aktivt styr och driver utvecklingsarbetet genom aktiva chefsnätverk/styrgrupper eller liknande och till verksamheten utlånad personal. Varje prioriterat område har ett nätverk/chefsnätverk med ambitionen om en representant från varje kommun. Målet är att gå samman och samverka i gemensamma frågor och på så sätt stärka varandra och få inspel och stöd till sin lokala arena. Med samverkan avses ett medel eller en process som krävs för att två eller flera parter ska uppnå ett gemensamt mål som man inte kunnat uppnå på egen hand. I samverkan är människor den främsta resursen.

Med anledning av att verksamheten bygger på aktiva ägare är närvaron i chefsnätverk, styrgrupper eller liknande viktig att följa upp. Från och med 2017 registreras närvaron vid de träffar som genomförs med olika chefsnätverk, styrgrupper eller liknande inom Kommunal utvecklings verksamhet. Målvärdet för den genomsnittliga närvaron är satt till 80 %.

En stor del av arbetet inom Kommunal utveckling bedrivs i nära samverkan med Region Jönköpings län, Jönköping University, Länsstyrelsen och andra samhällsaktörer på lokal, regional och nationell nivå. Det är viktigt att kommunerna upplever att samverkan med Region Jönköpings län och med andra aktörer fungerar väl. Från och med 2018 registreras även närvaron vid olika träffar som genomförs i samverkan med Region Jönköpings län för att få en bild av hur nätverken prioriteras från kommunernas och regionens sida.

3.1 Samtliga kommuner har aktiva representanter i chefsnätverk/styrgrupper eller liknande.

Mätetal	Målvärde	Resultat	Beskrivning av resultat
● Närvaro vid samtliga chefsnätverk/styrgrupper eller liknande på Kommunal utveckling.	80 %	81 %	Målvärde nås nästan. En marginell minskning jämfört med 2021.
● Närvaro vid PKS sammanträden.	80 %	83 %	PKS har sedan mätningarnas börja legat över målvärdet på 80 %.
● Närvaro vid träffar med länets kommundirektörer.	80 %	96 %	Kommundirektörernas höga närvaro har fortsatt under 2022 och har bland samtliga nätverkens högsta.

3.2 Kommunal utveckling stimulerar samverkan mellan länets kommuner.

Mätetal	Resultat	Beskrivning av resultat
■ Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till samverkan mellan kommunerna.	78 %	Något lägre än föregående års värde som motsvarade 83 %.

3.3 Kommunal utveckling underlättar samverkan med Region Jönköpings län.

Med Region Jönköpings län avses verksamhetsområden inom regionen som länets kommuner samverkar med, till exempel Regional utveckling, primärvården, folkhälsoavdelningen, psykiatriska kliniker, ungdomsmottagningar, naturbruksgymnasierna och Smålands Turism med flera.

Mätetal	Resultat	Beskrivning av resultat
■ Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till att underlätta samverkan med Region Jönköpings län.	57 %	Värdet något lägre än föregående år (62 % 2021).

3.4 Kommunal utveckling underlättar samverkan med andra aktörer.

Med andra aktörer avses samhällsaktörer på lokal, regional och nationell nivå, till exempel Jönköping University, Länsstyrelsen, SKR, statliga myndigheter, polisen, åklagare, näringslivet, civilsamhället med flera.

Mätetal	Resultat	Beskrivning av resultat
■ Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till att underlätta samverkan med andra aktörer.	54 %	Värdet identiskt med föregående års värde och ligger i linje med de senaste årens resultat.

3.5 Analys

Social välfärd och hälso- och sjukvård

Socialchefs nätverket har arbetat med sina arbetsformer och partnerskapets ledning och styrning för ett aktivt ägarskap. Alla 13 kommuner har medverkat i dialogen kring innehållet i partnerskapets fokusområden som ska genomsyra delområdenas prioriteringar och i tillsättande av uppdrag och projekt; Personal- och kompetensförsörjning, God och nära vård, Nya arbetssätt

Fortsatt arbete att vidareutveckla introduktion för nya medlemmar i styrgrupper/socialchefs nätverk och årshjul, mötesformer för socialchefs nätverket. Socialchefs konferenserna ska innehålla erfarenhetsutbyte och tydliga underlag för spridning av material på hemmaplan inför och efter socialchefs konferenser. Arbetsformerna på Kommunal utveckling ska underlätta den mellankommunala samverkan, samt samverkan mellan förvaltningar inom den enskilda kommunen. Här fortsätter arbetet och samverkansytorna i förvaltningschefs nätverken (Fritid, Barn och utbildning och Socialtjänst) och fortsatt arbete inom "Tillsammans-arbetet" och Bästa platsen. Kommunal utveckling utgör samverkansytan för 13 kommuner i dess samverkan med Region Jönköpings län. Kommunal utveckling utgör även länets Regionala samverkans- och stödstrukturer (RSS) och bemannar nationella samverkansytorna och bevakar länets frågor. Kommunal utveckling

ansvarar också för driftverksamheter.

En erfarenhet av pandemin är nyttan av de väl etablerade och fungerande länsnätverk som har utvecklat former för samverkan, beslutsfattande och agerande. Där har Kommunal utveckling en roll viktig att bibehålla även efter pandemin, för en stark och agil samverkan mellan länets kommuner.

Den samverkan som sker i forum med Hälsohögskolan, Länsstyrelsen, andra län och organisationer sker i sakfrågor, som inte alltid är relevant som ärende i styrgruppen. Länets kommuner har haft en god representation inom delområden, såsom samordning av länets ungdomsmottagningar och familjecentraler och i genomförande av samverkans-arrangemang som Äldredagen på Kungspporten i maj, och konferensen Äldre och alkohol på Elmia i november.

Vård- och omsorgscollege (VO-College) Jönköpings län, organiseras genom ett Regionalt samt tre lokala VO-College. I samverkan ingår länets 13 kommuner, Region Jönköpings län med de tre sjukhusen och vårdcentraler, utbildare som bedriver Vård-och omsorgsprogram på gymnasiet och som lärlingsutbildning, vård- och omsorgsutbildning inom Vuxenutbildning, Folkhögskola och Yrkeshögskola samt fackförbundet Kommunal och Arbetsförmedlingen. Jönköpings University ingår som en stödjande part.

Utbildning

Skolchefernas höga närvaro visar på att mötena har hög prioritet, detta även då samtliga möten är fysiska. Trots detta i beaktning samt att träffarna numer är fysiska visar på ett stort behov att träffas. Styrgruppen har fortsatt arbetet med andra aktörer på ett tydligt sätt vilket kan ha bidragit till andelen mycket nöjda inom just denna mät punkt (samverkan med andra aktörer).

4 I vår verksamhet är medborgarnas erfarenhet en viktig kunskapskälla

För Kommunal utvecklings verksamhet har det alltid varit och är av stor betydelse att anlita personer med egen erfarenhet av aktuellt område. Under aktuell period arbetade flera personer med egen erfarenhet av psykiatri och/eller missbruk. Det är av stor betydelse att de som verksamheten är till för har inflytande och känner delaktighet.

Kommunal utveckling har en strategi för inflytande och delaktighet för personer med egen erfarenhet, översyn av strategidokumentet sker årligen. Det gemensamma strategidokumentet avser att förstärka inflytande och delaktighet för personer, oavsett kön och bakgrund, med erfarenhet av att använda de välfärdstjänster som ryms inom Kommunal utvecklings uppdragsområden. Genuint inflytande och delaktighet bidrar till ökad kunskap om användarnas behov och vad som är till nytta för dem.

Med medborgarna avses i det här sammanhanget slutanvändare, det vill säga representanter för intresseföreningar som till exempel brukarorganisationer, elevorganisationer, ungdomsorganisationer, patientföreningar och civilsamhället. Med medborgare avses även enskild individ till exempel brukare/elev.

4.1 Kommunal utveckling bidrar till att synliggöra medborgarnas erfarenheter.

Mätetal	Resultat	Beskrivning av resultat
■ Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till att synliggöra medborgarnas erfarenheter.	41 %	Värdet tillbaka på 2020 års nivå och ett av de högre sedan mätningen började.

4.2 Kommunal utveckling stödjer kommunerna i arbetet med att utveckla verksamheter med hänsyn till medborgarnas erfarenheter.

Mätetal	Resultat	Beskrivning av resultat
■ Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings stöd till kommunerna i arbetet med att utveckla verksamheter med hänsyn till medborgarnas erfarenheter.	35 %	Värde i linje med föregående år.

4.3 Analys

Social välfärd och hälso- och sjukvård

Alla tre fokusområdena (Nära vård, personal-/kompetensförsörjning och nya arbetssätt) talar starkt för vikten av att arbeta tillsammans med metoder att med stöd av medborgarnas erfarenheter utveckla verksamheterna.

Förändringar i demografi och ohälsans panorama med ökande psykisk ohälsa där samhället i stort diskuterat området socialt deltagande, isolering och olika villkor för samhällsdeltagande. Inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård finns viktiga berättelser och medborgares erfarenheter som behöver synliggöras. Erfarenheterna inom område psykiatri finns att arbeta tillsammans med de individer som har erfarenhet av verksamheterna där co-production - Samskapande är ett av fundamenten för peer och peer support. Andra exempel är Esther-coachutbildning samt lärande nätverk Bästa platsen att leva på! har medverkan av seniorer och Levande bibliotek vid varje tillfälle för att på kreativa sätt samskapa lärande och förbättringsarbeten. Brukarmedverkan tillämpas också inom Arbete och delaktighet, IBIC - individens behov i centrum, forskningsmedverkan kring erfarenheter av anhörigstöd.

Framtidens vård- och omsorgstjänster och insatser från socialtjänst kommer att i högre grad vara digitala. Också de tjänster som medarbetarna använder sig av. En gemensam utveckling av de plattformar som samlar tjänster är till fördel för både invånare och medarbetare för en sammanhållen och mer sömlös omsorg, vård och samordnade insatser.

5 Vår verksamhet kommer till reell nytta för användarna

Kommunal utvecklings verksamhet ska stödja utvecklingen av det lokala arbetet som sker i länets kommuner samt bidra till att avlasta kommunerna i deras arbete. Inom Kommunal utveckling finns styrgrupper för respektive partnerskap som definierar prioriterade områden för arbetet och i dessa forum ska verksamheten löpande presenteras och nya inriktningsbeslut fattas. Varje prioriterat område har ett chefsnätverk/nätverk med representanter från alla länets kommuner. Genom att dra nytta av varandras kompetenser kan den egna nyttan maximeras och resurser sparas.

Med förväntad nytta avses att aktiviteter genomförs enligt antagen verksamhetsplan och/eller beslutad uppdragsbeskrivning och kommer till användning i den egna verksamheten (vi gör rätt saker). Med förväntad kvalitetshöjning avses att aktiviteter uppfyller uppsatta mål (vi gör saker rätt).

5.1 Kommunal utveckling fungerar som ett stöd för utveckling av den egna verksamheten.

Mätetal	Resultat	Beskrivning av resultat
■ Andelen mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till förväntad nytta i den egna verksamheten.	51 %	Resultatet har återgått till 2019 års resultat och visar en klar förbättring jämfört med 2020 (53 %).
■ Andelen mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till förväntad kvalitetshöjning i den egna verksamheten.	42 %	Resultatet i linje med tidigare år.

5.2 Analys

Social välfärd och hälso- och sjukvård

Kommunal utveckling arbetar nätverks- och uppdragsbaserat och i projekt med beställare och tidsplan. Uppdragsbeskrivningar har skrivningar om nyttan och effekten som projekt ska åstadkomma. De uppdrag och projekt där socialchefer är beställare så sker rapportering och uppföljning enligt den plan som sätts vid beslutet av projekt/uppdrag. Struktur kring beslutsunderlag och beredning inför möten.

Länets kommuner har både sammanfallande behov och skilda behov av verksamhetsutveckling. För att Kommunal utveckling än mer ska fungera som ett stöd till utveckling av den egna verksamheten, behövs utvecklingsarbeten som är verksamhetsnära, och flexibelt kan ställa om utefter förändringar i behov eller omvärld. Flertalet aktiviteter bygger på samverkan internt i kommunerna, mellan kommunerna och med andra huvudmän, främst Region Jönköpings län.

Socialchefs-konferensernas dagordning speglar partnerskapets funktion att syfta till att ge

effekt och samordningsvinster inom kommun, mellankommunalt och i samverkan på regional och nationell nivå. Kommunal utveckling i egenskap av RSS är en möjliggörande brygga och arena.

Kommunal utvecklings medarbetare har löpande grunduppdrag att ta fram skriftliga underlag "omvärld och analys". Transparens och löpande skriftlig återkoppling (ekonomirapporter, delår, helår och prognoser verksamhetsrapporter) som visar värdet av Kommunal utveckling. Förvaltningschefers involvering i strategigruppernas dagordning, och återkoppling till socialcheferna vad gäller genomförandet av beslutade åtgärder.

Kommunerna har under de senaste åren stått inför stora påverkansfaktorer som pandemi, införande av nytt verksamhetssystem i länet. Kommunal utveckling behöver arbeta strategiskt med stöd och implementering på alla nivåer för att genomsyra verksamheterna på ett enkelt och genomgripande sätt. Här följer några exempel:

Inom psykiatriområdet förekommer aktiviteter vars primära nytta når både användargruppen personal men tyngdpunkten är nyttan för de invånare som använder kommunernas tjänster. Detta kan emellanåt innebära en spänning då ett förbättringsarbete med mål ökad nytta för invånarna kan innebära en påfrestning för kommunernas verksamheter och personal. Målsättningen för förbättringsarbetet inom området är dock att de ska leda till kostnadseffektiva insatser av den kvalitet som önskas av brukare och verksamheter.

VO-College stödjer de enskilda aktörernas verksamheter och verka för att säkra kompetensförsörjningen, genom att öka andelen medarbetare med rätt kompetens, attrahera fler studerande och medarbetare samt ha kvalitetssäkrade utbildningar som stämmer överens med arbetsmarknadens behov.

Combine-nätverk arbetat med kontinuerlig uppföljning av samordnad vårdplanering (SVPL) samt införande av utvecklingsprojektet Automatisering av HSA. Journalen via nätet aktuellt för kommunal hälso- och sjukvård blir frågan först aktuell vid fortsatt implementering av det nya verksamhetssystemet Combine.

Under året har myndighetsnätverket samverkat med både verkställighetsnätverket i socialpsykiatri om boendestödsprojektet. Även en gemensam chefsträff med verkställigheten för funktionshindernätverket med Daglig verksamhet och sysselsättning som tema. Arbetssättet att Kommunal utveckling möjliggöra gemensamma arenor när myndighet möter verkställighet är värdefulla och leder till flera positiva effekter i kommunerna.

6 Vi stärker och ökar kompetensen i länet

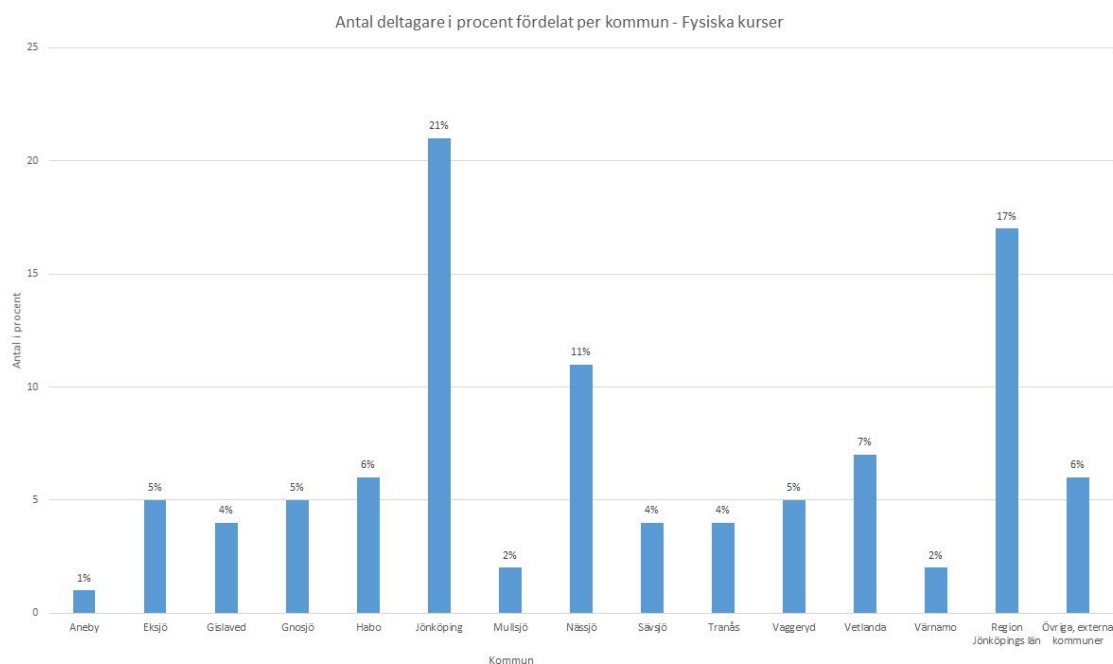
En del i Kommunal utvecklings uppdrag handlar om att stärka och öka kompetensen i länet. Med kompetens avses förmågan att kunna använda kunskaperna i praktiken. Olika kompetenshöjande aktiviteter genomförs inom respektive område, varav en del genomförs med stöd från Kurs och konferens.

Kurs och konferens har uppdrag att samordna kurser och konferenser för medarbetare i Jönköpings läns kommuner. Samordningen gäller alla de yrkesgrupper som finns inom kommunernas verksamheter. Kurserna som erbjuds ska vara behovsstyrda av varje kommun och målgrupp. Syftet är att samordna kurser och konferenser för länets kommuner för att på ett kostnadseffektivt sätt kompetensutveckla länets medarbetare.

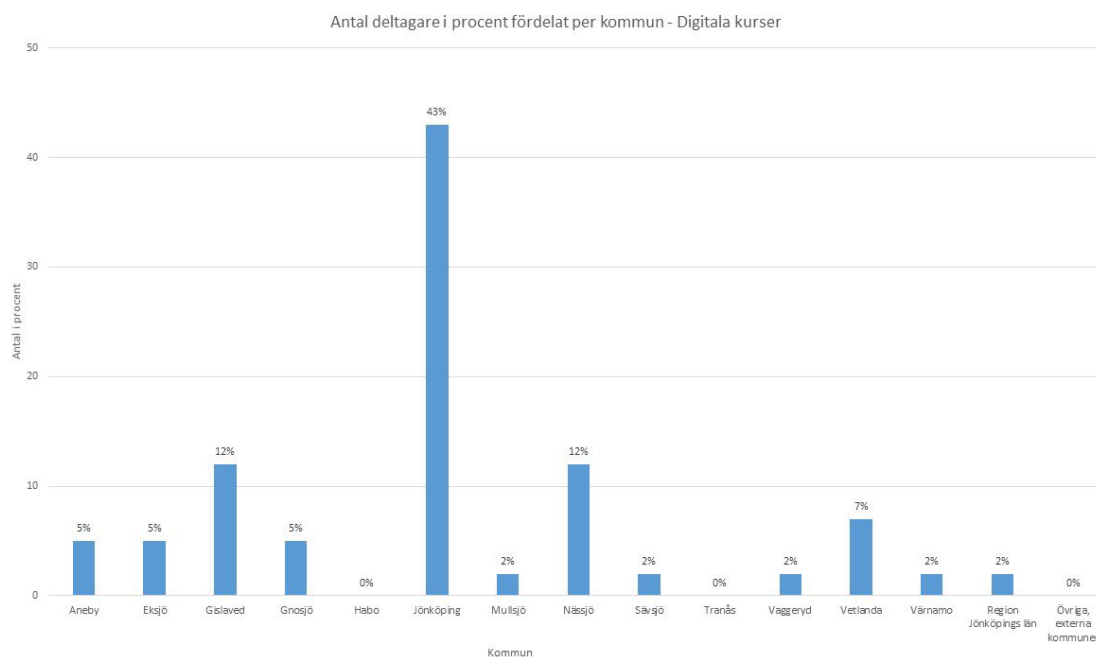
Kommunal utvecklings kurs- och konferensverksamhet har under 2022 haft 72 stycken olika kurser och event. Det har i sin tur genererat att 1421 stycken kursdeltagare har fått möjlighet till erfarenhetsutbyte, kompetensutveckling och självklart samverkan.

Detta är en ökning med tolv stycken kurser och cirka 560 stycken kursdeltagare jämfört med föregående år.

Samtliga kommuner har haft medarbetare och/eller chefer som har tagit del av vårt kursutbud. Nedan ser du fördelningen mellan alla kommunerna.

Diagrammet visar att Jönköpings kommun, Nässjö kommun och Region Jönköpings län har haft de största deltagarantalerna under 2022. Aneby, Mullsjö och Värnamo är de kommuner som har haft minst antal deltagare. Möjlig personalbrist och en hög arbetsbörda kan vara två olika faktorer som kan vara orsaken till detta.

Avseende de digitala kurserna, där resvägen inte blir något hinder, så kan noteras att Jönköpings kommun sticker ut och står för nästan hälften av alla kursdeltagare. Övriga kommuner har någorlunda jämt antal, förutom Gislaved, Nässjö och Vetlanda kommun som har något högre deltagarantal.

Statistiken för de digitala kurserna är stickprov från några av de kurserna vi arrangerade under 2022.

Av alla kurser som arrangerades under 2022 var det 21 stycken av våra planerade kurser som ej genomfördes under året på grund av för få anmälda deltagare. Men den kurs som hade flest antal deltagare, vid ett och samma tillfälle, var baskursen ”Riskbruk, missbruk och beroende” som lockade hela 285 stycken deltagare.

Motiverande samtal, MI, är den kurs som har varit mest populär under året och som vi arrangerade vid flertalet tillfällen.

6.1 Årligen genomförs kurser efter behov och önskemål från verksamheterna samt chefsnätverk/styrgrupper eller liknande.

Mätetal	Målvärde	Resultat	Beskrivning av resultat
● Antal genomförda kurser genom Kurs och konferens.	50 kurser	72 kurser	Motiverande samtal är den kurs som är mest populär och som arrangeras flera gånger per termin.
● Antal deltagare på aktiviteter som arrangeras via Kurs och konferens.	949 deltagare	1 421 deltagare	Samtliga kommuner har haft deltagare på en eller flera av kurserna. Jönköpings kommun har skickat flest medarbetare och chefer (53 personer), därefter kommer Region Jönköpings län (52 personer). Ett antal kurser har varit digitala. Baskursen Riskbruk, missbruk och beroende lockade hela 285 deltagare.

6.2 Kommunal utveckling bidrar till ökad kompetens i länet.

Mätetal	Resultat	Beskrivning av resultat
■ Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till ökad kompetens i länet.	76 %	Ett av de högre värdena i årets undersökning.

6.3 Kommunal utveckling bidrar till framtagande av relevanta stöd.

Med stöd avses till exempel metodstöd, handläggarstöd, rutiner med mera.

Mätetal	Resultat	Beskrivning av resultat
■ Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till framtagande av relevanta stöd.	66 %	Värde högre än föregående och linje med 2020 års mätning.

6.4 Kommunal utveckling bidrar till implementering av aktuella stöd.

Med stöd avses till exempel metodstöd, handläggarstöd, rutiner med mera.

Mätetal	Resultat	Beskrivning av resultat
■ Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till implementering av aktuella stöd.	51 %	Resultat en viss förbättring med föregående år.

6.5 Analys

Social välfärd samt hälso- sjukvård

Kommunal utvecklings hemsida är en viktig förutsättning för att nå målet att stärka och öka kompetensen i länet, i verksamheter som innefattar långt över 20 000 medarbetare i länet. En samlad kunskapsbank på en hemsida för chefer och medarbetare. Där kan länsgemensamma utvecklingsarbeten, stöd och metoder för implementering av kunskapsstöd, utbildningsfilmer att använda samlas. Det kommer också ge den överblick och sammanhangskontext som idag inte visualiseras för personer som inte ingår i något av nätverken eller forum i ledningssystem för samverkan.

Den kan innehålla mätavla för uppföljning, jämförelser och analys (ex relevanta nationella kvalitetsregister), relevanta utbildningar (länk-samling till nationella relevanta utbildningar).

Detta för att gemensamt och på olika nivåer i ledningssystem för samverkan följa upp, lära

och förfinas. Denna uppföljning är bredare än Social välfärd och hälso- och sjukvård, om man till exempel tänker in invånarens egenvård, Hälsocenter och lösningar för den enskilde som finns i andra aktörers bidrag.

En länsorganisation som Kommunal utveckling är, behöver en digital yta för att verka effektivt. Även för att beskriva sin roll och vilken förväntan som länets medarbetare kan ställa på Kommunals utvecklings kurs och konferensverksamhet, ex vad gäller kompetensutveckling på distans.

Yrkesresornas förstudier och kommande arbete inom detta och handledarutbildningar mm bidrar till målet. Det statsbidrag som finns inom kompetensutveckling har använts till både kommun-egna och gemensamma satsningar. Peer supportrar har anställt inom såväl kommunala- som regionverksamheter under året. Recovery College har startats upp och 2022 var det första året i egentlig drift.

VO-College undersöker möjligheten att samordna/samverka kring utbildningsinsatser utifrån länets behov, för länets kommuner och Region Jönköpings län. Nationella riktlinjer inom VO-College finns framtagna för bland annat handledarutbildning, validering och språkbud. Att anordna länsgemensam digital ärendehandledning är också ett behov från kommunerna som fångats upp och som borde bli ett effektivt arbetssätt.

Utbildning

Inom området kring hur Kommunal utveckling bidrar till ökad kompetens har andelen mycket nöjda minskat något jämfört med föregående år, detta kan bero på att de kompetensutvecklingsinsatser som initierats är fortlöpande och inga större förändringar skett gällande det arbetet jämfört med föregående år.

7 Vi använder forskning för att utveckla och förbättra kommunernas verksamheter

Verksamhet för kommunernas forskning och utvecklingsverksamhet (FoU) bedrivs inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård, utbildning och fritid.

Kommunal utvecklings forskningsstrategi omfattar hela verksamheten och syftar till att åskådliggöra och stärka forskningsanknytning inom alla verksamheter i Kommunal utveckling. Strategin är i första hand skriven för medarbetare inom Kommunal utveckling, men också för deltagare i chefsnätverk/styrgrupper eller liknande. Strategin ska fungera som ett stöd för integrering av forskning i våra olika verksamheter, där tillvägagångssättet genomgående bygger på samverkan mellan praktik och forskning.

Med forskning avses planmässiga och metodiska studier (kritiskt granskande undersökningar) som leds av forskare för att ta fram ny kunskap. Studierna ska vara vetenskapligt publicerade, vilket innebär att resultat och analys har kvalitetsgranskats. Inom kommunal utveckling är kopplingen mellan forskning och praktik av stor betydelse för att identifiera och utveckla nya verksamma metoder och arbetssätt.

7.1 Kommunal utveckling sprider kunskap om aktuell forskning.

Mätetal	Målvärde	Resultat	Beskrivning av resultat
■ Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag till att sprida kunskap om aktuell forskning.		62 % 	

ForskarFredag

ForskarFredag är en vetenskapsfest för allmänheten, framförallt för barn och unga, som syftar till att synliggöra den forskning som sker i vårt län. Kommunal utveckling ansvarar för kommunernas deltagande. ForskarFredag är ett arrangemang initierat av och till viss del finansierat av EU.

I Jönköpings län anordnade vi en ForskarFredag-vecka, 26-30 september, där gymnasieklasser under en vecka fick erbjudande att låna en forskare digitalt. ForskarFredags arrangemang i vårt län är ett samarbete mellan Kommunal utveckling, Kultorum och Jönköpings University.

7.2 Kommunal utveckling stödjer kommunerna i att använda aktuell forskning för att utveckla och förbättra sina verksamheter.

Mätetal	Målvärde	Resultat	Beskrivning av resultat
■ Andel mycket nöjda med Kommunal utvecklings stöd till kommunerna i att använda aktuell forskning för att		44 % 	

Mätetal	Målvärde	Resultat	Beskrivning av resultat
utveckla och förbättra sina verksamheter.			

7.3 Analys

Social välfärd

Kunskapsbaserad innebär att forskningsförankra verksamheternas metoder och arbetsätt, utveckla, samordna, sprida och använda bästa möjliga kunskap. I kunskapsstyrningen ingår delkomponenterna kunskapsstöd, stöd till uppföljning och analys samt stöd till verksamhetsutveckling och till ledarskapet. Kunskapsstyrning bidrar till att utveckla ett lärande system. Målet är att bästa tillgängliga kunskap ska finnas och omsättas i mötet mellan socialtjänstens personal och målgrupper. Det ska finnas stöd för att göra rätt och det ska finnas förutsättningar för uppföljning och lärande.

Kommunal utveckling vill bidra till stärkt samordning och att kommunernas verksamheter aktivt bidrar till forskningens problemformuleringar, vilket vid förslag på ny socialtjänstlag blir angelägna forskningsområden. Översynen av socialtjänstlagen syftar till att utforma en socialtjänst som bidrar till social hållbarhet med individen i fokus och med ett förebyggande perspektiv som ger människor lika möjligheter och rättigheter. Vidare ska socialtjänsten erbjuda behovsanpassade insatser med ett förebyggande och evidensbaserat perspektiv.

Kommunal utveckling deltar aktivt i forum som skapar möte mellan de kunskapsgap som verksamheten identifierat, och de forskare som vill bidra till framtagandet av kunskapen. Samverkansforskning med lokala forskare och JU samt JA och forskarskolor fortsätter utvecklas inom flera delområden och partnerskapet.

Kommunal utveckling behöver vara tydliga vad gäller kopplingen för kommunerna när det gäller sambandet mellan våra pågående läns-gemensamma förbättringsarbeten och befintlig forskning inom området. Vidare att det i vissa fall går att öka tydligheten i kopplingen även mellan den forskning som presenteras vid t.ex. chefsnätverk och pågående arbeten eller dilemman ute i kommunerna.

Utbildning

Pandemin satte stopp för implementeringen av tidigare forskningsprojekt vilket kan vara en förklaring till ett lägre resultat gällande den lägre andelen mycket nöjda med Kommunal utvecklings bidrag att sprida kunskap om aktuell forskning. Konsekvensen blev att under år 2022 genomfördes det inte något samverkande forskningsprojekt, vilket skiljer sig från föregående år.

Symbolförteckning för mätetal och aktiviteter

Symbolförteckning för mätetal

- resultatet når önskat målvärde, mätetalet är uppfyllt
- resultatet når inte önskat målvärde, mätetalet är delvis uppfyllt
- resultatet når inte önskat målvärde, mätetalet är inte uppfyllt
- det finns inget resultat redovisat för den aktuella perioden

Symbolförteckning för aktiviteter

- aktiviteten pågår enligt plan
- aktiviteten är ej påbörjad
- aktiviteten är försenad
- aktiviteten pågår med problem
- aktiviteten pågår med allvarligt problem
- aktiviteten är avbruten
- aktiviteten är klar